

Datum van inontvangstneming : 09/07/2018

Zaak C-368/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

5 juni 2018

Verwijzende rechter:

Justice de paix du troisième canton de Charleroi (België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 mei 2018

Verzoekende partij:

██████████

Verwerende partij:

Ryanair DAC, voorheen Ryanair Ltd

[OMISSIS] Justice de paix (Vredegerecht)

du troisième canton de (van het derde kanton)

Charleroi

VONNIS

[OMISSIS] Ter openbare terechtzitting **van woensdag zestien mei tweeduizend achttien** van het Justice de paix du Troisième Canton de Charleroi heb ik [OMISSIS] het volgende vonnis uitgesproken:

INZAKE:

██████████ ██████████ [OMISSIS] te [OMISSIS] Munte, [OMISSIS] vertegenwoordigd door mr. Thierry L'HOIR loco mr. Nadia VAN BAELEN, advocaat [OMISSIS]

verzoekende partij

TEGEN:

RYANAIR LTD, vennootschap naar Iers recht [OMISSIS] [OMISSIS] met hoofdkantoor [OMISSIS] [te] Dublin (Ierland), [OMISSIS] die in haar

neergelegde conclusie verklaart voor de onderhavige procedure woonplaats te kiezen in het kantoor van haar raadsman, vertegenwoordigd door mr. Charles PRICE, advocaat [OMISSIS]

verwerende partij

[OMISSIS]

1.- Voorwerp van de vordering en omstandigheden van het geschil

█ vordert de veroordeling van RYANAIR tot betaling van 250,00 EUR, vermeerderd met compensatierente tegen het wettelijke tarief, zulks vanaf 17 juli 2015, en van dan af met gerechtelijke intresten, ook tegen het wettelijke tarief. **[Or. 2]**

Hij verzoekt om RYANAIR ook te verwijzen in de kosten van de procedure, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding ten belope van het maximumbedrag en, subsidiair, ten belope van het basisbedrag ervan. Ten slotte verzoekt hij het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling noch kantonnement.

█ baseert zijn bezwaren op verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten. Hij had een ticket voor vlucht FR 4863 van Bologna naar Charleroi van 14 juli 2015 geboekt. Hij klaagt erover dat die vlucht is geannuleerd, waarbij RYANAIR zich beriep op een staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van Bologna.

RYANAIR zet uiteen dat █ niet is ingegaan op haar aanbod om een andere vlucht te nemen en dat hij de prijs van het door hem geboekte ticket terugbetaald heeft gekregen.

Op 17 juli 2015 heeft de SPRL CLAIMIT, naar behoren gemachtigd door █ RYANAIR in gebreke gesteld om de uit hoofde van verordening (EG) nr. 261/2004 verschuldigde compensatie te betalen.

RYANAIR weigert compensatie te betalen omdat zij meent zich te kunnen beroepen op „buitengewone omstandigheden”, op basis waarvan zij is vrijgesteld van haar verplichting tot betaling van de financiële compensatie waarin die Europese verordening voorziet.

2.- Bespreking en standpunt van de vrederechter

2.1. - Over de internationale bevoegdheid

In de onderhavige zaak moet verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, die sinds 10 januari 2015 van kracht is, worden toegepast. De inleidende dagvaarding dateert van 20 november 2015, dat wil zeggen van na de inwerkingtreding van verordening (EU) nr. 1215/2012.

Artikel 26, punt 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 bepaalt: „1. *Buiten de gevallen waarin zijn bevoegdheid voortvloeit uit andere bepalingen van deze verordening, is het gerecht van een lidstaat waarvoor de verweerder verschijnt bevoegd. Dit voorschrift is niet van toepassing indien de verschijning ten doel heeft de bevoegdheid te betwisten, of indien er een ander gerecht bestaat dat krachtens artikel 24 bij uitsluiting bevoegd is*”.

In casu is geen sprake van een gerecht dat bij uitsluiting bevoegd is, zoals bedoeld in artikel 24 van de verordening, en verschijnt RYANAIR zonder de bevoegdheid te betwisten.¹

Overigens is volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, in het geval van luchtvervoer van personen, het gerecht dat bevoegd is, naar keuze van de eiser het gerecht van de plaats van vertrek of van de plaats van aankomst van het vliegtuig, zoals deze plaatsen in de vervoerovereenkomst zijn overeengekomen.²[Or.3]

Volgens de gegevens op de instapkaart van [REDACTED] voor de vlucht van 14 juli 2015 ligt de plaats van aankomst wel degelijk binnen mijn kanton, zodat ik bevoegd ben.

2.2. Ten gronde

2.2.1. Toepasselijke bepalingen

Het geding betreft feiten die onder verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 vallen.

¹ Zie in dit verband: J. V., noot bij J.P. Charleroi (3^e kanton), 4 januari 2017, J.T., 2017, blz. 275.

² Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 9 juli 2009, [REDACTED] Air Baltic Corporation, C-204/08, (EU:C:2009:439); beschikbaar op <http://curia.europa.eu/juris/document>.

De aan de tekst van deze verordening voorafgaande overwegingen kunnen worden aangemerkt als de bedoeling (ratio legis) van de gemeenschapswetgever.

Artikel 5 van verordening nr. 261/2004 gaat over „Annulering”, artikel 6 heeft betrekking op „Vertraging” en in artikel 7 wordt het „Recht op compensatie” uiteengezet. In dit artikel wordt de door de luchtvaartmaatschappij verschuldigde compensatie vastgesteld, die het volgende bedraagt:

- 250 EUR voor alle vluchten tot en met 1 500 km;
- 400 EUR voor alle intracommunautaire vluchten van meer dan 1 500 km, en voor alle andere vluchten tussen 1 500 en 3 500 km;
- 600 EUR voor alle vluchten die niet onder de vorige punten vallen.

2.2.2. Ter beslechting van het geding relevante rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof van Justitie”) diende herhaaldelijk uitspraak te doen op hem voorgelegde prejudiciële vragen over de uitlegging van de inhoud van de bepalingen van verordening nr. 261/2004.

Opgemerkt zij namelijk dat deze verordening niet omschrijft wat onder „buitengewone omstandigheid” moet worden verstaan. Dit begrip wordt in de verordening alleen afgebakend.

In het onderhavige geval is de vlucht die ██████████ op 14 juli 2015 moest nemen, door de luchtvaartmaatschappij geannuleerd.

Deze kwestie is geregeld bij artikel 5 van verordening nr. 261/2004, dat verwijst naar de in artikel 7 van die verordening bedoelde compensatie.

Volgens artikel 5, derde lid, van verordening nr. 261/2004 verleent de annulering de passagiers evenwel geen recht op compensatie indien de luchtvaartmaatschappij kan aantonen dat de annulering het gevolg is van buitengewone omstandigheden die ondanks het treffen van alle redelijke maatregelen niet voorkomen konden worden, dat wil zeggen van omstandigheden waarop de luchtvaartmaatschappij geen daadwerkelijke invloed kan uitoefenen, en indien het betreffende probleem voortvloeit uit gebeurtenissen die wegens hun **[Or. 4]** aard of hun oorsprong niet inherent zijn aan de normale uitoefening van de activiteit van de betrokken luchtvaartmaatschappij, en deze hierop geen daadwerkelijke invloed kan uitoefenen.³

Telkens wanneer zich buitengewone omstandigheden voordoen, moet een luchtvaartmaatschappij, om te worden vrijgesteld van de verplichting om

³ Arrest van het Hof van Justitie van 19 november 2009, ██████████ e.a. (gevoegde zaken C-402/07 en C-432/07, EU:C:2009:716); beschikbaar op <http://curia.europa.eu/juris/document>.

■■■■■

compensatie te betalen, aantonen dat zij de annulering niet had kunnen voorkomen, zelfs indien zij daartoe alle redelijke maatregelen had getroffen.

2.2.3. Toepassing op het onderhavige geval

In de eerste plaats merkt de vrederechter op dat de annulering en het bedrag van de compensatie door de partijen niet worden betwist.

In de tweede plaats brengt de vrederechter in herinnering dat artikel 1315 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat hij die beweert bevrijd te zijn van een verbintenis daarvan het bewijs moet leveren. Met andere woorden, RYANAIR moet het bewijs leveren van de vrijstelling waarop zij zich beroept om te weigeren de van haar gevorderde compensatie op zich te nemen.

Aangaande de in overweging 14 van verordening (EG) nr. 261/2004 opgenomen lijst van gebeurtenissen is het Hof van Justitie van oordeel dat „*de gemeenschapswetgever niet van mening was dat deze gebeurtenissen, waarvan de lijst overigens niet exhaustief is, zelf uitzonderlijke omstandigheden zijn, maar slechts dat zij tot dergelijke omstandigheden kunnen leiden. Hieruit vloeit voort dat niet alle omstandigheden die met dergelijke gebeurtenissen gepaard gaan noodzakelijkerwijs verschoningsgronden zijn voor de in artikel 5, lid 1, [onder] c, van deze verordening opgenomen verplichting om compensatie te betalen*”.⁴

Uit de analyse van de rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt dat de luchtvaartmaatschappij die de vlucht uitvoert, om te ontkomen aan de verplichting om compensatie te betalen aan de passagiers, het bewijs moet leveren:

- ▶ van de omstandigheden die de vertraging of annulering van de vlucht hebben veroorzaakt, dat wil zeggen dat zij het bewijs moet leveren van zowel de omstandigheden als het oorzakelijk verband tussen die omstandigheden en de vertraging of annulering;
- ▶ dat zij alle redelijke maatregelen heeft getroffen om de buitengewone omstandigheden en de vertraging of annulering te voorkomen. De luchtvaartmaatschappij die de vlucht uitvoert, moet dus bewijzen dat zij binnen haar onderneming geen voor haar economisch haalbaar alternatief heeft kunnen vinden of dat deze haar niet kon worden voorgesteld;
- ▶ dat de omstandigheden voortvloeien uit gebeurtenissen die niet inherent zijn aan de normale uitoefening van de activiteit van de betrokken luchtvaartmaatschappij en waarop zij vanwege de aard of de oorsprong ervan geen daadwerkelijke invloed kan uitoefenen, om het buitengewone karakter van deze omstandigheden aan te tonen.

⁴ Arrest van het Hof van Justitie van 22 december 2008, ■■■■■ (C-549/07, EU:C:2008:771, punt 22).

Volgens RYANAIR is de annulering te wijten aan de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van Bologna. In dit verband legt zij een brief van MARCONI HANDLING Sri van 14 september 2015 over, die bevestigt dat op 14 juli 2015 een staking, waartoe de voornaamste vakorganisaties hadden opgeroepen, was ingegaan en van 10 tot 18 uur plaatselijke tijd had plaatsgevonden.⁵[Or. 5]

Zij voegt eraan toe dat de kwalificatie van staking als buitengewone omstandigheid door de Europese Commissie zelf is bevestigd.

De verwerende partij verwijst dienaangaande naar het voorstel voor een verordening tot wijziging van verordening nr. 261/2004, dat op 13 maart 2013 bij het Europees Parlement is ingediend⁶, waarvan bijlage 1 bestaat uit de niet-exhaustieve lijst van omstandigheden die worden beschouwd als buitengewone omstandigheden.

Deze bijlage vermeldt in artikel 1, vii), „*arbeidsgeschillen bij de luchtvaartmaatschappij die de vlucht uitvoert of bij de verleners van essentiële diensten, zoals luchthavens en verleners van luchtvaarnavigatiediensten*”.

RYANAIR betoogt voorts dat de meeste nationale autoriteiten die met de toepassing van deze verordening zijn belast, de kwalificatie „buitengewoon” hanteren voor een staking. Zo omvat de door die autoriteiten opgestelde lijst van buitengewone omstandigheden „*stakingen die gevolgen hebben voor de uitvoering van de vluchten van een luchtvaartmaatschappij. Bijvoorbeeld stakingen van de luchtverkeersleiding*”.⁷

In casu gaat het daadwerkelijk om een omstandigheid waaraan RYANAIR niet kon ontkomen en die zij niet kon voorkomen door een of andere redelijke maatregel te treffen.

RYANAIR meent dat [REDACTED] ten onrechte stelt dat de staking „inherent” is aan haar activiteit van luchtvaartmaatschappij en dat zij niet bewijst dat de annulering van de vlucht onvermijdelijk was, zelfs als zij alle redelijke maatregelen had getroffen. RYANAIR stelt dat de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van Bologna de uitvoering van de vlucht in kwestie onmogelijk heeft gemaakt en dat de enige maatregel die de luchtvaartmaatschappij had kunnen treffen om dat te voorkomen erin bestond een ander bedrijf voor de bagageafhandeling in te schakelen. Gelet op het feit dat het in casu ging om een arbeidsgeschil op Italiaanse bodem, is het totaal irrealistisch en onrechtvaardig om een luchtvaartmaatschappij een dergelijke verplichting op te leggen.

⁵ Zie stuk 1 in het dossier van RYANAIR.

⁶ Zie stuk 4, blz. 17 en 32, in het dossier van RYANAIR.

⁷ Zie stuk 6, blz. 6, punt 28, in het dossier van RYANAIR.

■■■■■

RYANAIR verzoekt de vrederechter de vordering ongegrond te verklaren.

Volgens ■■■■■ is het juist dat stakingen kunnen worden beschouwd als buitengewone omstandigheden voor een luchtvaartmaatschappij. RYANAIR toont echter niet aan dat zij alle redelijke maatregelen heeft getroffen om te voorkomen dat de gevolgen van de staking tot annulering leiden zoals die zich in de onderhavige zaak heeft voorgedaan.

■■■■■ beroept zich op het feit dat het in deze zaak om een vooraf aangekondigde staking gaat. Een dergelijke gebeurtenis moet worden beschouwd als inherent aan de normale uitoefening van de activiteit van de luchtvaartmaatschappij. Bijgevolg kan zij geen „buitengewone omstandigheid” als bedoeld in artikel 5, lid 3, van verordening nr. 261/2004 vormen.

■■■■■ voegt eraan toe dat RYANAIR verzuimt het bewijs te leveren van de maatregelen en procedures die in een dergelijk geval gewoonlijk moeten worden toegepast. Tevens is hij van oordeel dat RYANAIR niet aantoont dat zij, gelet op het personeel en het materieel waarover zij kon beschikken, de annulering van de vlucht niet had kunnen voorkomen, tenzij door inspanningen te leveren die de draagkracht van haar onderneming overstijgen. **[Or. 6]**

Het Hof van Justitie diende het begrip „aan de normale uitoefening van de activiteit als luchtvaartmaatschappij inherente gebeurtenis” herhaaldelijk uit te leggen en het begrip „buitengewone omstandigheden” aan te vullen:

- * het oplossen van een technisch probleem dat werd veroorzaakt door onvolkomenheden bij het onderhoud van een toestel, moet worden beschouwd als inherent aan de normale uitoefening van de activiteit van een luchtvaartmaatschappij.

Derhalve kunnen technische problemen die werden vastgesteld tijdens het onderhoud van luchtvaartuigen of die het gevolg zijn van onvolkomenheden bij een dergelijk onderhoud, op zich geen „buitengewone omstandigheden” als bedoeld in artikel 5, lid 3, van verordening nr. 261/2004 vormen.

Evenwel kan niet worden uitgesloten dat technische problemen onder die „buitengewone omstandigheden” vallen, voor zover zij voortvloeien uit gebeurtenissen die niet inherent zijn aan de normale uitoefening van de activiteit van de betrokken luchtvaartmaatschappij en waarop laatstgenoemde geen daadwerkelijke invloed kan uitoefenen. Dit zou bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de fabrikant van de toestellen waaruit de vloot van de betrokken luchtvaartmaatschappij is samengesteld, of een bevoegde autoriteit, zou bekendmaken dat deze toestellen – die reeds in dienst zijn – een verborgen fabricagefout vertonen die gevolgen heeft voor de vliegveiligheid. Hetzelfde geldt voor luchtvaartuigen die werden

beschadigd door sabotage of terrorisme.⁸

- * wat een technisch probleem betreft dat wordt veroorzaakt door de botsing van een mobiele vliegtuigtrap van een luchthaven met een vliegtuig, dient te worden opgemerkt dat dergelijke mobiele trappen of aviobridgen noodzakelijkerwijs worden gebruikt bij het luchtvervoer van passagiers om hen in en uit het vliegtuig te laten stappen, zodat de luchtvaartmaatschappijen regelmatig worden geconfronteerd met situaties die het gevolg zijn van het gebruik van dergelijke mobiele trappen. Daarom moet de botsing van een vliegtuig met een dergelijke mobiele trap worden beschouwd als een gebeurtenis die inherent is aan de normale uitoefening van de activiteit van een luchtvaartmaatschappij. Bovendien wijst niets erop dat de schade aan het vliegtuig dat de in geding zijnde vlucht moest uitvoeren, werd veroorzaakt door een handeling die, zoals sabotage of terrorisme, vreemd is aan de normale diensten van een luchthaven en volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie onder het begrip „buitengewone omstandigheden” valt, wat de luchtvaartmaatschappij moet aantonen voor de verwijzende rechter.⁹
- * een aanvaring tussen een luchtvaartuig en een vogel alsmede de eventuele daardoor ontstane schade zijn niet vanwege hun aard of oorsprong inherent aan de normale uitoefening van de activiteiten van de betrokken luchtvaartmaatschappij en deze kan hierop geen daadwerkelijke invloed uitoefenen, aangezien zij niet wezenlijk zijn verbonden met het systeem voor de werking van het toestel. Die aanvaring moet derhalve worden aangemerkt als „buitengewone omstandigheid” in de zin van artikel 5, lid 3, van verordening nr. 261/2004.¹⁰
- * artikel 5, lid 3, van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91, gelezen in het licht van [Or. 7] overweging 14 daarvan, moet aldus worden uitgelegd dat de spontane afwezigheid van een aanmerkelijk deel van het vliegend personeel („wilde staking”), zoals die welke aan de orde is in de hoofdgedingen, die haar oorsprong vindt in de onverwachte aankondiging door een uitvoerende

⁸ Arresten van het Hof van Justitie van 19 november 2009, [redacted] e.a. (gevoegde zaken C-402/07 en C-432/07, EU:C:2009:716); beschikbaar op <http://curia.europa.eu/juris/document>, en 22 december 2008, [redacted] (C-549/07, EU:C:2008:771).

⁹ Beschikking van het Hof van Justitie van 14 november 2014, [redacted] (C-394/14, EU:C:2014:2377).

¹⁰ Arrest van het Hof van Justitie van 4 mei 2017, [redacted] (C-315/15, EU:C:2017:342); beschikbaar op <http://curia.europa.eu/juris/document>.

■■■■■

luchtvaartmaatschappij dat de onderneming zal worden geherstructureerd, na een oproep die niet van de werknemersvertegenwoordigers van de onderneming uitging maar spontaan van de werknemers zelf, die zich ziek hebben gemeld, niet onder het begrip „buitengewone omstandigheden” in de zin van die bepaling valt.¹¹

In het onderhavige geval heeft de vrederechter twijfels over het antwoord op de vraag of:

- de omstandigheid die in het onderhavige geding aan de orde is, te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, onder het begrip „gebeurtenis” in de zin van punt 22 van het arrest van 22 december 2008, ■■■■■ (C-549/07, EU:C:2008:771), of onder het begrip „buitengewone omstandigheid” in de zin van overweging 14 van genoemde verordening, zoals uitgelegd in het arrest van 31 januari 2013, ■■■■■ (C-12/11, EU:C:2013:43) valt, dan wel of deze begrippen met elkaar samenvallen;
- artikel 5, lid 3, van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91, aldus moet worden uitgelegd dat een gebeurtenis als aan de orde in het onderhavige geding, te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, moet worden beschouwd als een gebeurtenis die inherent is aan de normale uitoefening van de activiteit als luchtvaartmaatschappij en dientengevolge niet kan worden aangemerkt als „buitengewone omstandigheid” op basis waarvan de luchtvaartmaatschappij wordt vrijgesteld van haar verplichting om de passagiers te compenseren ingeval van annulering van een vlucht die met dit vliegtuig wordt uitgevoerd;
- in het geval dat een gebeurtenis als aan de orde in het onderhavige geding, te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, moet worden beschouwd als een „buitengewone omstandigheid”, daaruit dan moet worden afgeleid dat het voor de luchtvaartmaatschappij om een „buitengewone omstandigheid” gaat die niet had kunnen worden voorkomen, zelfs niet als alle redelijke maatregelen waren getroffen;
- moet worden aangenomen dat het feit dat de staking is aangekondigd, tot gevolg heeft dat een gebeurtenis als aan de orde in het onderhavige geding,

¹¹ Arrest van het Hof van Justitie van 17 april 2018, ■■■■■ e.a. (gevoegde zaken C-195/17 e.a., EU:C:2018:258).

te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, niet onder het begrip „buitengewone omstandigheden” in de zin van artikel 5, lid 3, van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 valt?

Wanneer de toe te passen Europese verordening en de rechtspraak van het Hof van Justitie geen antwoord bieden op de vragen van de rechter, is deze verplicht de prejudiciële vragen voor te leggen aan het Hof van Justitie. **[Or. 8]**

OM DEZE REDENEN

verklaart de vrederechter, rechtdoende op tegenspraak,

[OMISSIS] na zich bevoegd te hebben verklaard, de vordering ontvankelijk.

Alvorens ten gronde uitspraak te doen, dient hij bij het Hof van Justitie van de Europese Unie een verzoek om een prejudiciële beslissing betreffende de uitlegging van artikel 5, lid 3, van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 in, dat luidt als volgt:

- Valt de omstandigheid die in het onderhavige geding aan de orde is, te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, onder het begrip „gebeurtenis” in de zin van punt 22 van het arrest van 22 december 2008, [REDACTED] (C-549/07, EU:C:2008:771), dan wel onder het begrip „buitengewone omstandigheid” in de zin van overweging 14 van genoemde verordening, zoals uitgelegd in het arrest van 31 januari 2013, [REDACTED] (C-12/11, EU:C:2013:43), of vallen deze begrippen met elkaar samen?
- Moet artikel 5, lid 3, van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 aldus worden uitgelegd dat een gebeurtenis als aan de orde in het onderhavige geding, te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, moet worden beschouwd als een gebeurtenis die inherent is aan de normale uitoefening van de activiteit als luchtvaartmaatschappij en dientengevolge niet kan worden aangemerkt als „buitengewone omstandigheid” op basis waarvan de luchtvaartmaatschappij wordt vrijgesteld van haar verplichting om de

passagiers te compenseren ingeval van annulering van een vlucht die met het betrokken vliegtuig wordt uitgevoerd?

- Indien een gebeurtenis als aan de orde in het onderhavige geding, te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, moet worden beschouwd als een „buitengewone omstandigheid”, moet daaruit dan worden afgeleid dat het voor de luchtvaartmaatschappij om een „buitengewone omstandigheid” gaat die niet had kunnen worden voorkomen, zelfs niet als alle redelijke maatregelen waren getroffen?
- Moet worden aangenomen dat het feit dat de staking is aangekondigd, tot gevolg heeft dat een gebeurtenis als aan de orde in het onderhavige geding, te weten de staking van de werknemers van het bagageafhandelingsbedrijf op de luchthaven van vertrek van de betrokken vlucht, niet onder het begrip „buitengewone omstandigheden” in de zin van artikel 5, lid 3, van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 valt?

[OMISSIS]